

CARTILE SATEANULUI ROMANU.

PENTRU
TREBUINTIELE POPORULUI ROMANU.

Ese in fia-care luna câte una carte. Pretiulu de pre-
numeratiune pre unu anu intregu e 1 fl. v. a., pentru
Romani'a 3 franci — lei noi.

Cele mai bune	Masine de Sortiatu Bucate	Cele mai bune
Originale	Trieure	Mayer
25,000	(Venturătorie cu ciure.)	Se se pof- tésca Marc'a Fabriciei
Masine suntu in folosintia		
	A se adresá la	
J. GROSSMANN		
Strat'a Vatiului 76.	BUDAPEST	Vaitzner strasse 76

Rroprietariu, Editoru si Redactoru resp.:
Pop'a NICULAE F. NEGRUTIU.

GHERL'A

IMPRIMARI'A „AUROR'A“ P. A. JODORANU

CARTILE SATEANULUI ROMANU.

Descépta-te Romane!

CARTEA X.

OCTOMVRE

AN. VII. 1882.

M i r ' a .

(Urmare.)

*Buciumulu prin sate, prin câmpii si munti
Chiama toti la lupta, juni, barbati, carunti,
Cà-ci de nou se 'ncérca vechiulu, crudu paganu,
Séu de nou se 'njuge sufletulu romanu
Séu cá se-lu astérna víiu inca 'n mormentu,
Numele se-i stérge de pe-acestu pamentu.
Faim'a cu mii aripi si cu rosturi mii
Respiráse 'n lume cà romanii-su víi,
Cà-ci dupa secolu greulu jugu l'au frântu,
Cà suntu liberi éra 'n vechiulu loru pamentu.
Mir'a câtu ce-aude calea si-a 'ntornatu
Totu p'acea poteca p'unde-a fostu intratu.
Cauta colibiór'a bunului betranu.
Siese ani trecuse, siepte-acuma vinu,
Decându elu scapáse mai cá din mormentu
Dilele-i plapande; si cá pre unu santu
Ea-lu pastrase 'n sufletu. Dar' unu coltiu de stanca
Afla p'alui usia, si mai afla inca
Pe poteca urme care 'n josu ducea,
Si calcandu in ele éta cà vedea
Cum pe plaiu betranulu coborea mereu;
Lancea-i lucea 'n umeru cá unu curcubeu.
Ajungandu-lu, dîce: mosiule dar' unde?
Mosiulu dusu in gânduri, dar' me ducu, respunde,*

Se-mi vedu asta lance or' nu si-a uitatu
Cele ce sub Horea le-a fostu invetiatu.
Si cautandu la Mir'a de mai multe ori
Totu mai cauta inca, nu-i venia in ori
Unde-o mai vediusē. Mir'a i-a graitu:
Mir'a sunt pre care tu ai mantuitu.
Siepte ani la tōmna plini s'oru inchieia...
Ei de bucuria amendoi plangea.
Eu me 'ntorcu, betrane, cum mi-ai fostu lasatu
Candu in alta tiēra m'am instrainatu.
Acum vedu, betrane, cātu esti bunu in ceru
Cà-ci vedeai de-atuncea in alu seu misteru.
Domnedieu te pōrte tare, fericitu;
Eu me 'ntorcu la cei'a ce-atātu am iubitū.
Ah! dar' a loru dīle câte le-a lasatu
Ceriulū inca 'n lume, le-am inveninatu!...
Ast'feliu dīce Mir'a, si imbracisandū
Pe betranulu, ēra se despartu plāngāndū.
Prin o lunca verde Mir'a se ducea
Sufletu-i 'nainte catr'-ai sei sborā.
Cà-ci nimicu n'aflāse de candu a plecātu:
De traiescu parentii ori au inecatū.
Cāndu acestea Mir'a cugetā mergāndū,
Ēta vede 'n cale doi ōmeni trecāndū:
Mica fetisiōra care conduceā
P'o betrana ōrba ce cersindū traia.
Fetisiōr'a cere dela trecatōria.
Mir'a stā si cauta. — Ce, visezu eu ōre?
Este ōre-aiēvea sēu 'mi-nalucescu?
Cà-ci betran'a-acēs'ta... nu... eu aiurescu!...
Ah! e chiar' că mam'a: faci'a si statur'a!...
Este mam'a 'ntrēga pān' la o trasura!
Nu! eu n'am lasat'o... ōrba si cersindū!...
Nu, ea pare numai mamei semenandū.
Ast'feliu Mir'a 'n sine stā, se frementā,
Candu betran'a 'ncepe insa-si a rogā.
Cum in nōpte-unu fulgeru tōte luminēza

*Dar' in urma-i totulu mai greu innoptéza:
Ast'feliu Mirei vócea tota i luminà
Si-apoi totu in giuru-i greu se 'ntunecà.
Revenindu... O! ceriuri, tu esti mam'a mea,
Eu suntu a t'a Mira, eu sunt fél'a t'a!
Ce vorbesci straina, n'am pe nime 'n lume,
Fét'a ce-am avutu-o nu mai are nume...
A moritu... am pus'o ins'a-mi in mormentu,
E de multu de-atuncea, multi ani acum suntu.*

[Va urmá.]

Draculu dascalitu prin femeia.

Díce cà, a fostu odata una puica de romanca, Mariór'a lui Nitia Apa-góla, care traiá cu barbatulu-seu pe lângá lunc'a lui Fefeieiu, tocmai prin vremea lui Crivetiu-Voda de pe Crést'a Mórei.

Ér' bietulu Nitia siedea unde-lu apucá vremea de reulu femeiei s'ale Marióra, care, pe câtu erá de sdravéna si frumósa, totu pe-atát'a erá si de amarnica si mai iute decátu lesfi'a in ochi.

Tóta diu'a tocá in capulu bietului Nitia, cà de ce nu-i si elu harnicu cá dens'a, si cà de ace'a-i dice lumea Apa-gola.

Cându dícea Nitia vre-o vorba, ea 'si pierdea totu cumpe-tulu.

Candu dícea elu vre-unu dá, ea strigá cà nu-i asiá.

Câte-odata intr'unu anu rídeá si elu sermanulu; ér' Mariór'a candu vedea cà ríde Niti'a, se incrunτά la densulu de 'lu bagá in pamentu încátu nu se sciá ce se se mai faca, cá se-i intre de nou in voie.

De alt'feliu ei traiáu bine, cà-ci nu le lipseá nimica.

Érau sanetosi si in stare buna, aveáu casa buna, vie, ogoru, livada; aveáu oi, vaci, capre, boi si vré trei iepe cu mânzi.

Dar' reulu erá, cà pre câta blandétia aveá Niti'a, mai pre susu de bunatatea si blandeti'a lui, erá Mariór'a de rânzósa. — Voiá bietulu Nitia se o faca macaru nóptea prin somnu se-i arunce si lui vre-o vorba dulce, dar' inzadaru. Nu se potea.

— Bre femeia nu se póte se fíi si tu mai cum se cade? Fíi mai blánda, mai mólcutia, cà m'am spariatu de tine. Unde ó se ajungi cu atát'a iutiala? — Nu vedi tu cà eu me supunu la tóte? —

— La tóte?! Vai, taci cà dáu! Ce feliu te supui la tóte? Pentru tóte esci cu mine?

— Taci draga, si fii mai blânda! Taci că me supunu tfe, numai nu te tulbură!

Dar' tóta reutatea Mariórei, se depêná intre densii; că-ci ómenii din satulu loru, totu-de-a-un'a luáu traiulu lui Niti'a cu Mariór'a cá o buna pilda pentru insuratiei.

Si Mariór'a 'si faceá obrazu in faci'a ómeniloru, prefacându-se că ea nu póte face nimica fara voi'a si cuventulu sóciului seu. Buna-óra: candu erá de dusu undev'a, de facutu cev'a, apoi (in faci'a ómeniloru) ea se faceá că intréba pe Nitia: — „Ce dñci barbate? Cum vréi tu?“ — iar' Niti'a stringeá din umeri, că dór' n'ar' dñce lumea ca nu-i si elu barbatu! — De altmintrea, cându eráu ei singuri, ea faceá dupa voi'a ei tóte si Niti'a nici nu cártiá. — Se duceáu la nunti, la hora, la siedietori, la cumetrii cu tóta lumea si cá tóta lumea. Botezáu si cununáu si ei cându le mai dá mân'a, ba faceáu claca ba jocu.... si veniá multímea la dñsii, cá la o casa prea buna.

Punea pânza Mariór'a, si avea galitie si purcei totu cu multímea; dar'.... unu lucru de nemica: nu prea erá veselu Niti'a.

Intr'o dñ i-au venítu óspeti si-lu gasescu ghemu sub o mésa. Da ce ai cumetre Nitia, de siedi ghemuitu acolo?

Nó, da ce se am? n'am nimica, dar' siedu si eu unde potu!

Cátu de pe colo se vede, că Niti'a siedea numai pre unde potea, dar' nu siedea pre unde vrea, c'apoi vai de pielea lui! Si totu i se pareá gluma lui Niti'a; ér' Mariór'a 'lu trecea cu siag'a, că totu de-a resboiulu amblá pe dinaintea lui cându i se intemplá si lui de spargeá câte vre-unu hârbu de ulcica, ori gresió ea singura mamalig'a nesarata; iar' cându i-i morió câte unu puiu de ratia ori de gâsca, „se te tñi mei Nitia!“ pe locu 'lu plouá din capu pe Niti'a!

— Ticalosu neamu de femeia! (dicea Niti'a pe la dosuri) Dómne, óre toti patiescu ce patiescu si eu? Ori numai mie mi-a facutu draculu asia parte! Me uitu in susu si in josu si dieu nu sciu ce se facu! Dar' nici nu credu se mai aiba Mariór'a altu barbatu! De-abia pe mine me vede! Dieu! Alte femei mai schimba, se despartu, iar' se marita si-si lasa in pace barbatii, iar' a mea nici cá 'mi dà drumulu nici unu pasiu de lánge dens'a! La móra, pe la púdure, la târgu si la câmpu, la vie... merge cu mine! Ba nici pâna la fântana nu vrea se me lase singuru! Cându se mania pe mine, striga grozavu: „Fugi! Pieri dinaintea mea!“ Si déca me dáu de-o parte iar' striga: „unde te duci?“

— Trece unu anu, trecu doi, trecu trei, — trecu vré diece Mariór'a 'si tienea firea; iar' Niti'a se prapadiá.

In sfêrsítu, se hotaresce Niti'a se-si facá séma singuru.

FELIURIMI.

Adunarea generala a XXI-a a Asociatiunii transilvane pentru literatur'a si cultur'a poporului romanu s'a tienutu la Deesiu in 27—29 Augustu a. c. sub presiđiulu Illustrului Domnu Jacobu Bolog'a, care de ani indelungati cu zelu fãrà parechia conduce afacerile acestei institutiuni nationali-literarie — presiđãndu la siedintiale Comitetului centralu si la acelea ale Adunarei generale si pre tôte cãile lucrãndu pentru prosperarea si inflorirea acestei asociatiuni. — Afara de d.-s'a la acést'a adunare a mai luat parte din Comitetulu centralu illustr. publicistu, nefatigãverulu secretariu prim. alu asociatiunei d.-lu Georgiu Baritiu, cassariulu capitãnu Const. Stezariu, secretariulu II. profesoru Dr. Dãn. Popoviciu Barcianu, membrii comit. centr. avocatulu Parteni Cosm'a si direct. de banca Vis. Romanu.

Romanii din Deesiu au facutu din parte-si totu posibilulu pentru printrea in senulu loru a numerosiloru membrii si óspeti ce au accursu cu acéstã ocasiune la Deesiu — cu totulu circa 500—600 insi. — Mai multu inse am vediutu a se ostent intru acést'a pre domni Gavrilu Manu, Ales. Rákoci, Joãnu Cipu, Sim. Corpodeanu si Ales. Bogdanu.

Nu vomu se insistãmu la formalitati; — vomu a insemná numai unele momente mai interesante ale acestei adunari gen. si a constatã progressele facute de acéstã asociatiune si folósele ce ea a adusu Natiunei dela infientiarea ei.

Fondulu asociatiunei face astadi aprópe optu dieci si dóue mii floreni v. a. *) — Asociatiunea a împartitu pâna astadi spre scopuri nationali-culturarie cu totulu 38,853 fl. 75 cr., si anume: stipendii la studenti 29,582 fl., ajutóre pentru invetiãcei si sodali de meseria 4910 fl., pe carti pentru bibliotecele gymu. din Blasiu si Brasiovu 360 fl., premii pentru opuri de valóre, progresu in musica, fotografia, stenografia, fragari si oltutu 601 fl. 75 cr.

Èr' pre venitoriu, incepëndu dela 1 Septembrie a. c. pana la 31 Decembre 1883, s'au votatu urmatóriale pusetiuni: Secretariulu prim. si cá Redactorelui fóiei asociatiunei „Transilvani'a“ salariu 533 fl., Secretariulu II. 400 fl., Cassariulu 266 fl., Bibliotecariulu-Archivariu 80 fl., Spese de cancelaria 200 fl., Chiri'a cancelãriei 133 fl., pentru editiunea fóiei „Transilvani'a“ 900 fl. — Stipendii si ajutóre: unulu pentru unu studentu de universitate 266 fl. 66 cr. — dóue pentru elevi séu eleve dela vre-o scóla de industria a 80 fl.=160 fl., — dóue p. studenti la scóle reale a 133 fl. 33 cr.=266 fl. 66 cr. unulu pentru unu studentu la scól'a comercialã 93 fl. 33 cr., — unulu pentru unu gymnasistu 133 fl. 33 cr. dóue p. studenti la scól'a agronomica din Clusiu-Monasturu

*) Fondulu Academiei romane de drepturi manipulatã totu de acéstã Asociatiune se urca la sum'a de 20,000 fl. v. a.

a 106 fl. 66 $\frac{1}{2}$ cr. = 213 fl. 33 cr., dăue pentru eleve dela vre-o scôla pedagogica a 133 fl. 33 cr. = 266 fl. 66 cr., — dăue p. invetiacei de vre-o maiestria in lemnu ori arti frumôse (desemnu, pictura, sculptura, musica, fotografia) a 133 fl. 33 cr. = 266 fl. 66 cr., — dăue p. ascult. de pedagogia a 80 fl. = 160 fl., unulu p. unu gymnasistu din fostulu comitatu alu Dobocei 80 fl., — unulu din fondatiunea Marinovicu p. unu gymnasistu 80 fl., — unulu din fondatiunea „Galliana“ p. unu gymn. 80 fl., — unulu din fond. „E. D. Basiota“ p. unu gymn. 26 fl. 66 cr., — dăue din fond. „Tofaléna“ p. meseriasu a 26 fl. 67 cr. = 53 fl. 34 cr., — ajutôrie p. invetiacei si sodali de meseria 266 fl. 66 cr., — ajutôre p. scôle elem. pop. 800 fl., — spese extraordinarie 133 fl. 33 cr.; — preste acestea se voru mai împarti prin Comitetulu centralu alu Associatiunei (pre an. scol. 1882/3) inca dăue ajutôre câte de 50 fl. la dăue scolaritie de romanu, orfane de ambiu parenti, din sum'a de 100 fl. pusa la dispcitiunea Comitetului din partea d.-lui Georgiu Baritiu. — Aflamu de lipsa a observá la acestu locu ca in adunarea genera'la de estu-tempu s'au primitu cá anulu de gestiune alu asociatiunei, — care pana ce mergeá dela adunare generala la adunare generala, — de aci inainte se fia celu solariu, care incepe in 1-a Ianuariu si se sfêrsiesce in 31 Decemvre; si pentru ace'a a fostu de lipsa cá pusetiunile in bugetu se se voteze de astadata incepêndu dela 1 Sept. a. c. pana la 31 Decembre 1883, candu apoi incepe cursulu de gestiune dupa anulu solariu.

Din Reportulu Comitetului Centralu amu aflatu cu placere ca numerulu concurentiloru meseriasu la ajutôrele votate s'a sporitu totu mai multu si mai multu in anii din urma, — ce'a ce este o viua dovéda ca generatiunea presenta incepe a cunósce marea insemnatate a meseriiloru pentru buna-starea economica a unui poporu. si continuandu ast'felu nu va fi departe tempulu candu in diferite localitati si in diferite meserii vom avé maestrui romani harnici, cari voru fi campioniu unei clase de mijlocu, de care avemu atâtu de mare lipsa. In acestu punctu inse dupa ce am observatu cu durere ca cei ce invétia meserii pe la maestrui de altu neamu — mai alesu in orasia cu puçina poporatiune romana — de comunu se instrainéza de limb'a si neamulu loru si mai târdiu casatorindu-se cu fete de neamu strainu contribue la inmultirea unui neamu dujmanosu Natiunei romane: rogamu pe Comitetulu centralu alu Associatiunei nôstre se ingrijiésca prin Comitetele Despartieminteloru de invetiacei si sodalii pre cari i ajutura din banii natiunei, cá ace'i se fia asediati in locuri neinfectate de antagonismu nationalu...

Din acésta adunare generale mai avemu de a insemná, cá s'a hotaritu: se se cumpere in Sibiu pre sém'a asociatiunei o casa in pretiu pâna la 20,000 fl., ér' ce'alalta avere $\frac{2}{3}$ se se plaseze in efecte bune si $\frac{1}{3}$ la institute de pastrare, — mai departe se se vëndia averea imobila ce a ramasu dupa Avramu Jancu

testata fondului academiei romane (pre care avere s'au si facuta offertu de 2000 fl.) asemenea si partea de possessiune ce acum repausatulu preotu Ioanu Jancu o a fostu testatu Associatiunei pentru unu fondu de stipendiu (pre care avere s'au facutu offertu de 1500 fl.); — s'au lasatu Comitetului cá pre venitoriu la fia-care adunare generale se presenteze unu Conspectu specificu alu stipendiatoru asociatiunei — publicându si in foi'a „Transilvani'a“ — si cá la cal câiulu Ratiociniului anualu se se adauga pre lînga bugetulu de pre trecutu si proieptulu de bugetu pe venitoriu, cá asié acel'a se se póta studiá si discutá cum se cade din partea membriloru presenti la adunare; apoi încátu Bibliotecariulu-Archivariulu alu Associatiunei d-lu N. Petra-Petrescu stramutandu-se la Brasiovu au abdisu de acestu postu, s'au incredintiatu Comitetulu centralu a se ingrigi de suplenirea acestui'a pâna la adunarea gen. urmatória, candu va fi a se constitui din nou integru Comitetulu. — S'au cetitu o disertatiune pré interesanta din istori'a pedagogiei de d-lu V. Gr. Borgovanu prof. prim. preparandiale in Gherl'a, ér' altele dóue, un'a de anstronomia a d-lui Dr. A. P. Alexi prof. gymn. si alt'a de veterinaria a d-lui Stoic'a medicu — pentru scurtímea timpului — s'au lasatu a se publicá in foi'a asociatiunei.

Vfulu interesu alu publicului romanu fačia de acésta institutiune national-literarie s'a manifestatu sîde asta-data in deajunsu, nu numai prin multímea participatoriloru la acésta adunare generala, ci si prin multímea telegrameloru sosite la adres'a ei din diferite parti ale tieriei. Lasamu sã urmeze aici câteva'a:

Sibiú. Salutare cordiale. Momentulu nou de într'unire fia abundantu in rezultate pentru cultur'a poporului nostru romanu. Mironu Romanulu. — Sasu Reginu. In numele Romaniloru din Reginu si provincia salutó adunarea generala, doriundu prosperare Associatiunei nóstre. Patriciu Barbu advocatu. — Naseudu. — Salutamu din anima adunarea Associatiunei nóstre invocându binecuventarea ceriului asup'r'a lucrariiloru ei benefacatórie pentru natiunea si patri'a nóstra. La insarcinarea mai multor'a Dr. Moisilu. — Simleu. — Salutare fratiésca si succesu spre in florirea natiunei romane si re'nvierea gloriei strabu-ne! Romanii Selagieni prin Barbulovicu. — Tusnadu. — Regretându ca nu potemu participá la adunarea generala, salutamu cu viua placere adunarea si dorimu celu mai stralucitu succesu alu lucrareí pre terenulu culturalu. Diamandi Manole, Josifu Puscariu, Eugenu Brote, Doctoru Baiulescu, Michalache Stanescu. Brasiovu. — Brasiovenii saluta adunarea generale si o invita pre anulu viitoriu la ei. Comitetulu Despartimentulu. — Brasiovu. — Regretându ca de astadata nu potemu luá parte la siédintie, urramu succesu bunu fratiloru adunati in Deesiu intru ajungerea sublimulu scopu alu Associatiunei. Speramu de a vedé in anulu viitoriu acésta splendidu adunare in mijloculu nostru. Traiésca Associatiunea transilvana romana. Romanii din Brasiovu. Crajova (Romani'a) — Vóue Fratiloru se curvine bucuria. Laud'a, meritulu ve este ca prin cultura, munca, cautati redicarea poporului multu cercatu. Fia serbarea de astadi augurulu reinvierei si fericirei Romaniloru. Ionu [Fauru.] — Gherl'a. Romanii din Gherl'a si giuru într'uniti astadi aici ve saluta cordialu si ve róga cá Gherl'a se o desemnati pentru intrunirea venitórei adunari generali a Associatiunei nóstre.

La desemnarea loculu venitórei adunari gene-

rale s'a escatu o discussiune infocata, prin ce s'a doveditu si mai multu allipirea affectuosa a publicului romanu catra acesta institutiune nationala a s'a. Anume Comitetulu centralu, pre bas'a rogamintelorosite in acesta privintia la adresa s'a si pre bas'a telegramelorosite la acesta adunare generale, propunea ca adunarea generale urmatoare se se intr'unesca in Brasiovu. Fačia de acesta redactorulu Negrutiu, in urm'a incredintiarei ce o avea dela Romanii din Gherl'a si giuru, cerea cu insistentia ca acea se se intr'unesca in Gherl'a. Dupa discussiune mai indelungata, in urma assecurandu d.-lu Georgiu Baritiu, in numele Comitetului, ce are a ingrigi redicarea in Brasiovu a monumentului laureatului bardu alu Natiunei Andreiu Muresianu, — ca acestu monumentu se va gati si redica pana in ver'a venitória, asié ca in anulu urmatoriu, intr'unindu-ne la Brasiovu cu adunarea generale a Asociatiunei nostre, vomu poté assista si la desvalirea solemnela a aceluia: s'a hotaritu ca adunarea generale venitória se se intr'unesca la Brasiovu in zilele 24—26 Augustu 1883 — punendu-se totusiu in prospectu Romaniloru din Gherl'a si giuru implinirea pre an. 1884 a dorentiei loru espresse acum in patru adunari generale dupa olalta.

— La Banchetulu datu cu acesta oca siune au participatu 319 insi, adeca aprópe de doue-ori atati'a pe cati se contase; si asié de sene (se intielege ca nici provisiunea nici serviciulu n'a potutu fi prea multiemitorie... Dar' cu de-acestea suntemu dedati.

— Balulu arangiatu cu acesta oca siune a fostu cercetatu de unu publicu multu mai numerosu decatu ori-care altu balu arangiatu candv'a in Deesiu. Si constatamu cu bucuria ca acestu balu ni-a datu oca siunea de-a ne convinge cumca gustulu frumosului si alu elegantiei intr'unitu cu acelu alu cumpetului si alu modestiei ocupa din di in di mai mare terenu in cerculu dameloru romane. Tote gatelile erau catu se pote de elegante, fora se tréca in luxu, — afora de doue-trei vestminte, cu treña catu coló, a caroru portatore inse cum ne-amu informatu nu erau romane neosie. — Mai multu inse au atrasu atentiunea si-au cascigatu complacerea tuturoru portulu nationalu de salonu, in care s'au infaçiasiatu domnisió'a Aureli'a Rosiescu din Clusiu, a carei'a zelu nationalu, ca institutoria romana in Beiusiu, e cunoscutu din diuaria, d.-r'a Cimbulea din Bistritia si domn'a Frumosu din Bucuresci. — Venitulu curatu a fostu 419 fl. v. a.

— Atatu la siedintiele adunarei, catu si la Banchetu si Balu au luat parte in numeru forte mare elit'a inteligintiei din locu. Apoi administratiunea comitatensa ni-a controlatu cum se cade prin protonotariulu comitatensu, care — contra usulu de pana acum — a poftitu in copia processele verbali ale adunarei.

Proprietariu, Redact. resp. si Editoru: Pop'a Niculae F. Negrutiu in Gherl'a
Gherl'a. Imprimari'a „Auror'a“ p. A. Todoranu 1882.

Bataturile si negeii se sterpescu din radacina CU INTREBUINTIAREA MEDICAMENTULUI

CLAVETHYL

pregatitu de catre apotecariulu si chemistulu KONCZ ÁRMIN de Nagy-Solymos. — Acestu medicamentu deplinu nenocinte, curéza in cateva dile radicalu totu soiulu de: bataturi (ochi de gaina), negei si alte formatiuni de pele, cum suntu: calosi'a, crést'a, pecinginea, spudiatur'a, solzitur'a s. a. O butelca, impreuna cu indrumarea costa 1 fl.

EFECTULU SE GARANTÉZA.

Se afla de vendiare in Gherl'a la N. F. NEGRUTIU si in apotecile din Budapesta si provincie. Mai departe se recomanda urmatoarele mijloce de cura si toaleta cari se afla la subscrisulu:

Unsóre si apa pentru facia spre curatirea de pistrii si totu soiulu de bóle de piele. Pretiulu 1 fl. 50 cr.

Spirtu antireumaticu si antiartrificu vindeca siguru reumatismulu, artetic'a, podagr'a, chirarg'a si paralisi'a. Pret. 1 fl.

Spirtulu Cotillon stérpitoriu alu viermelui murariu. Pretiulu 30 cr.

Pulverea de mistuire alui Dr. Gölis — cu efectu la ori-ce bóla de stomachu. O cutéia mare 1 fl. 20 cr. mai mica 84 cr.

Pilulele de mistuire curma durerea de stomacu si gréti'a din betii. Pretiulu 1 fl.

Mustariu dulce magiaru escelentu lãnga friptura si cu potere lecutóre pentru stomacu. O butelia de 1 litra costa 1 fl. 70 cr., un'a mai mica 70 cr.

Picuri-de-denti-pe-watta curma la moment durerea de denti gãunosi. Pr. 35cr.

Pilulele Glyricin stérpescu siórecii, clotianii, sobolii s. a. pentru animalele domestice suntu nenocinte. Pretiulu 50 cr.

Pravu de peru de totu nenocinte si cu mirosulu celu mai placutu. Pretiulu 1 fl.

Mijlocu orientalu pentru vapsirea perului in colóre bruna ori négra, — in cuanta suficiente pentru tempu mai indelungatu costa 4 fl.

Spirtu de peru curatia perulu de tãtia si-i ajuta crescerea, facându-lu finu csi cretiu. Pretiulu 1 fl.

Pilule contra catarului cu efectu seiuu si repede contra ori-ce cataru de nasu, gátu, peptu si plumãni. Pret. 1 fl.

Pulvere antisudaria contr'a asudarei si duchórei subsuóreloru si petióreloru. Pretiulu 1 fl.

Multograph pentru copiarea a ori-ce scrisóre, musicalia, desemnuri, s. a., cu

ajutoriulu carui'a ori cene in restempu de ½ óra póte trage 80—100copii de pe ori ce scrisóre ori desemnu. Pretiulu unui aparatu in marime de ½ cóla e 6 fl., ér' de una cóla intréga 12 fl., — totu in acestu pretiu se adauge si materia de ajunsu pentru confectionarea a mai multoru mii de copii.

Mijlocu pentru sterpirea limbricilor se póte folosi de catre ori cine si in ori ce tempu, cu efectu securu. Pr. 4 fl

Mijlocu pentru sterpirea stelnitíelor se aplica usioru si cu efectu. Pr. 50 cr.

Emplastrulu-de-rosa pentru curarea ranelor puroitóre, proveniente din taiare, impungere, lovire s. a. Costa 30 cr.

Spirtu-de-vinu-saratu chemice pregatitu, — curatu si cu efectu. Pr. 40 cr.

Falióre salamiace cu gustu placutu, in contra tusei, durerei de peptu si balosímei gatului si peptului, folosite in tempu ce béi vinu ori dupa ace'a curma urmarea neplacuta a betíiei. Pret. 30 cr.

Ochiularia deplinu nenocinte, alina la moment ori ce dorere de ochi. Costa 35 cr

Pulvere pentru porci folositóre si la celelalte animale domestice, cá mijlocu securu preveniente si medicante a bóleloru lipiciose. Distinsu cu recunoscint'a mai multoru propretari mari. Se vinde in portiuni de 10, 20, 35 cr.

Pomada-Tanno-chinnin mijlocu securu pentru crescerea, curatirea si incretírea perului. Pretiulu 1 fl.

Negréla pentru semnarea albeloru (rufeloru) O butelca, suficiente la mai multe sute parecchi de albe, costa 1 fl.

Pilule curatitóre de sange secure pentru curatirea sangelui infectatu prin ori-ce bóle. Costa 35 cr.

Pentru pacuetare si spedare francata se calculéza numai 50 cr. de unu transportu ori-cátu de mare.

[8—10]

Adres'a: KONCZ I. Á. de Nagy-Solymos apotecariu in Sz-Udvarhely.